

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІНКЛЮЗИВНОГО РОЗВИТКУ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ ЯК НЕОБХІДНОЇ УМОВИ ЇЇ ПОВОЄННОЇ ВІДБУДОВИ

Сідельнікова В.К., Наталуха Г.Д.

*Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди,
м. Харків*

У сучасному світі забезпечення інклюзивного розвитку, а отже рівних можливостей та доступу до економічних ресурсів і благ для усіх громадян, незалежно від їхнього соціального статусу, етнічної приналежності, статі, фізичних можливостей, стає одним із найбільш важливих завдань для будь-якої національної економіки. Тому проблеми інклюзивного економічного розвитку набувають особливої актуальності, активно дискутуються закордонними, вітчизняними науковцями та потребують продовження досліджень з урахуванням нових викликів.

Інклюзивний розвиток є комплексним поняттям, яке включає такі основні детермінанти, як інноваційний розвиток; підтримка малого і середнього бізнесу; активізація інвестування; освіта та підготовка кадрів; соціальна відповідальність бізнесу; соціальна політика та захист прав людей; гендерна рівність; сталість та екологічна збалансованість; партнерство та співпраця; інституційна спроможність [1, с.11-12].

Не зважаючи на те, що війна ще продовжується вже зараз потрібно розробляти плани щодо ефективного відновлення національної економіки. Саме тому у контексті подолання наслідків російської агресії та повоєнної відбудови національної економіки для України її інклюзивний розвиток набуває особливого значення і має стати, на справедливу думку дослідників даної проблеми, важливою умовою, що забезпечить стійке економічне зростання, соціальну стабільність і гармонійний розвиток суспільства, де враховуються потреби як сучасних, так і майбутніх поколінь, а також включення усіх громадян у даний процес [2].

Серед пріоритетних напрямків інклюзивного розвитку в умовах повоєнної відбудови національної економіки перш за все зазначають наступні [3]: фінансова інклюзія, під якою розуміють процес забезпечення своєчасного і повноцінного доступу до широкого спектра фінансових продуктів і послуг, поширення їхнього використання серед усіх учасників фінансових відносин; розвиток імпаکت-інвестування; інклюзивні інновації та пов'язаний з ними розвиток креативної економіки.

Література:

1. Овагім Г. Арутюнян. Основні детермінанти розвитку інклюзивної економіки. *Журнал стратегічних економічних досліджень*. 2023. № 3 (14). С. 8–15.
2. Іртищева І. О., Крамаренко І. С., Завгородній К. В., Неймет В. В. Повоєнна відбудова національної економіки на засадах інклюзивного розвитку. *Актуальні проблеми інноваційної економіки та права*. 2023. № 3. С. 13-17.
3. Крамаренко К.М., Івашенко Д.І. Інклюзивна економіка як концепція повоєнного розвитку України. *Економіка та суспільство*. 2024. Випуск № 67. URL: <http://www.economyandsociety.in.ua> (дата звернення: 09.04.2025).